

■ Tinerii români - cetățeni europeni cu buget redus: cât câștigă și pe ce sprijin se bazează **PAGINA 3**

■ Verizon Communications - număr de abonați record, umbrit de riscul intrării SpaceX pe piața de telefonie **PAGINA 9**

■ Ministerul Sănătății vrea să prevină crizele de aprovizionare cu medicamente prin monitorizarea săptămânală a stocurilor **PAGINA 10**

■ O eclipsă solară consemnată cu mii de ani în urmă oferă noi indicii despre rotația Pământului **PAGINA 10**
■ ONU: Ponderea femeilor în rândul victimelor civile ale războaielor s-a dublat față de 2021 **PAGINA 10**

■ Great Wall Motor, într-un parteneriat pe piața bulgară, pentru prima sa bază de producție din Europa **PAGINA 12**

GRAM AUR = 619,0144 RON

FRANC ELVEȚIAN = 5,7921 RON

EURO = 5,3487 RON

DOLAR = 4,7977 RON

Productivitatea promisă de inteligența artificială s-a dovedit iluzorie și creditorii nu mai au răbdare

"În ultimele săptămâni, piețele creditului au tăiat aproape complet accesul la finanțare pentru orice companie care nu are venituri substanțiale independente de centrele de date IA".

ELON MUSK

Promisiunile privind transformarea digitală a economiei, pe fondul utilizării pe scară largă a sistemelor de inteligență artificială, s-au dovedit goale, cel puțin până în prezent.

"În ciuda investițiilor masive și a entuziasmului generalizat în jurul inteligenței artificiale, această tehnologie nu a generat niciun beneficiu financiar pentru companiile americane din afara sectorului tehnologie", scrie Torsten Slok, economist-șef al

companiei de investiții Apollo Global Management, care este puternic implicată în finanțarea noilor tehnologii.

Slok subliniază că venitul pe angajat este în creștere pentru companiile "Magnificent 7" (Alphabet, Amazon, Apple, Meta Platforms, Microsoft, Nvidia și Tesla), dar nu rămas ne schimbat pentru companiile din indicele S&P 493, iar apoi arată că "nu există semne că IA ar stimula creșterea productivității". (continuare în pagina 11)

CALIN RICHEȘ

Reforma administrativă încinge lupta politică

● În centrul reformei administrative teritoriale pritică de guvernul Niculescu, se află 429 de UAT-uri mici, aproape 2.000 de comune vulnerabile financiar și o hartă politică greu de schimbat

Noul guvern condus de premierul Luca Niculescu are în program redeschiderea umină dintre cele trei inco-mode dosare ale statului: comasarea localităților mici și reducerea apantului administrativ. În spatele promisiunii unor servicii publice mai bune și al economiilor bugetare se află însă o confruntare care atinge direct funcțiile de primar, influența partidelor în teritoriu și accesul cetățenilor la administrație. Potrivit declarațiilor făcute de liderii politici în ultimele două zile, este vorba despre 429 de unități administrativ-teritoriale cu cel mult 1.500 de locuitori, dar și de spre o problemă financiară mult mai intensă. Datele Curții de Conturi arată că, în 2023, 69%

dintre comune nu își acopereau cheltuielile de personal din veniturile proprii analizate.

Între urgența reducerii cheltuielilor și rezistența politică, reforma începe cu o întrebare la care autoritățile încă nu au dat un răspuns concret: ce primării vor fi comasate și după ce criterii?

Președintele PSD, Sorin Grindeanu, a cerut ca guvernul Niculescu să își angajeze separat răspunderea pentru două reforme majore. Prima ar trebui să redeseneze administrația locală prin comasarea comunităților mici, cu menținerea serviciilor pentru populație.

GHEORGHE IORGOVEANU
(continuare în pagina 3)

OMUL SF(M)INTEȘTE LOCUL

Tradiții, superstiții, forțe de ordine și bun simț

Orice popor care se respectă are un set de tradiții și rădăcinile adânc înfrînte în pământ strămoșesc. Multe familii au propriile tradiții. Chiar și marile companii își propesc piloni dezvoltării pe așa ceva. Este clar că avem o relație specială cu tradițiile. Le iubim, le invocăm, le apărăm cu înverșunare, le acceptăm chiar și când nu rezonăm cu ele și, dacă ne întâmpină să ne atragă atenția cineva că am depășit limita (legală/morală) suntem gata să-i explicăm că nu se precepe la obsecuțiile strămoșești. Uneori, explicația este însoțită de pumni, îmbrănceli sau amenințări. Cu să fie limpede că tradiția e... ruptă din Rai, la fel ca bălău.

De Sfântul Dumitru, la Ștefănești (Argeș), pompieri veniți să stingă

focurile aprinse de oameni s-au trezit atacați în locuri de care pe cineva încercau să-i protejeze.

Tradiția e clară: Focul lui Sume-dru e o vechime și stimă la peste două milenii pe aceste meleaguri, având rădăcini pre-eneștine. În noaptea de 25 spre 26 octombrie, ajunul sârbătorii Sfântului Dimitrie, patronul protector al păstorilor, comunitățile aprind focul în ritualice în jurul cărora se adună tinerii. Aplicarea ei este însă învaluită în ceață și adesea nu prea ține cont de regulile de siguranță.

În Iași, la Ruginoasa, de Revelion, înfrînarea dintre autorități și practicanți unor obiceiuri locale ajunsă să semene mai degrabă cu războaie civile decât cu manifestări folclorice. (continuare în pagina 12)

DAN NICOLAE

Bula AI s-a spart în China; acțiunile marilor companii de tehnologie au înregistrat scăderi masive

Dragonul chinezesc s-a poticnit. Ilustrație concepută de MAKE

Acțiunile companiilor tehnologice chineze traversează o perioadă de scăderi severe, într-un moment în care piețele bursiere internaționale manifestă o vulnerabilitate tot mai accentuată. Evaluările indicate ale companiilor din domeniul inteligenței artificiale, îngrijorările privind evoluția cererii și perspectiva unor noi restricții la exporturilor chinezești au declanșat o corecție puternică, ce a șters sute de miliarde de dolari din capitalizarea bursieră a sectorului, relatează Reuters.

Indicele STAR50, care reunește unele dintre cele mai importante companii chineze din domeniul inteligenței artificiale și al semiconducătorilor, a scăzut aproximativ 40% în mai puțin de patru luni, ceea ce echivalează cu o diminuare a valorii de piață de circa 480 de miliarde de dolari, potrivit Reuters.

Evoluția reprezintă un semnal de avertizare pentru piețele financiare globale, dar și o lovitură pentru strategia autorităților de la Beijing de a încuraja populația să își direcționeze economiile către investițiile bursiere, contribuind astfel la finanțarea dezvoltării industriei inteligenței artificiale.

Conform sursei citate, corecția a întrerupt, totodată, o perioadă de creștere care a durat aproximativ doi

ani și care fusese alimentată de promisiunile autorităților privind stimularea economiei. Această schimbare de tendință complică obiectivul Beijingului de a pune capăt altermanșei dintre expansiunile speculative și prăbușirile bursiere, în favoarea unei piețe caracterizate printr-o apreciere graduală și sustenabilă, cunoscută sub denumirea de „slow bull market”.

Principalul indice al companiilor chineze de capitalizare mare a coborât cu aproximativ 20% față de maximele atinse în luna iunie.

Administrația de fonduri Dong Baoshen, din Beijing, consideră că piața a depășit etapa unei creșteri fundamentale economice și a intrat într-o fază dominată de speculații, ale cărei excese sunt acum corectate prin spargerea bulei bursiere, potrivit Reuters.

Amplioarea declinului reflectă și faptul că avansul anterior al acțiunilor tehnologice chineze a fost mult mai pronunțat decât cel înregistrat pe piețele occidentale sau în alte economii asiatice. Prin comparație, acțiunile americane din sectorul inteligenței artificiale au suferit o corecție relativ moderată, contribuind la o scădere de aproximativ 6% a indicelui Nasdaq față de recordul stabilit cu trei săptămâni în urmă.

Conform sursei citate, analiștii și participanții la piață nu au identificat un eveniment singular care să fi declanșat vânzările masive din China. Printre factorii care au alimentat retragerea investitorilor se numără evaluările excesive, obligațiile fiscale și noul ca Statele Unite sau alte state să interzică utilizarea echipamentelor chinezești în centrele de date.

Concentrarea ridicată a investițiilor în sectorul tehnologic a amplificat pierderile. Potrivit estimărilor Goldman Sachs, companiile asociate inteligenței artificiale reprezintă aproximativ 42% din capitalizarea pieței chineze și generează 57% din valoarea tranzacțiilor cu acțiuni de tip A listate în China continentală și de tip H, tranzacționate la Hong Kong.

din capitalizarea bursieră numai în ultima lună.

Alți doi producători de semiconducători, MetaX Integrated Circuits și Moore Threads Technology, au înregistrat scăderi de aproximativ 50% față de nivelul din iulie. Evoluția contrastează puternic cu debuturile lor bursiere spectaculoase de anul trecut, când acțiunile celor două companii creșteră cu 700%, respectiv 400%.

Numeroși investitori individuali au intrat pe piață convinși că susținerea acordată de autoritățile chineze sectorului tehnologic reprezintă o garanție a perspectivei favorabile.

Conform sursei citate, dezamăgirea provocată de declinul unui sector promovat intens de Beijing a determinat o parte a investitorilor să își reorienteze capitalul către active considerate mai sigure. În același timp, deteriorarea sentimentului bursier riscă să îngreuneze atragerea de finanțare prin emisiuni de acțiuni pentru companiile tehnologice chineze.

Presiunile sunt deosebit de puternice în cazul producătorilor de componente optice Zhongji Innolight și Eoptolink Technology, ale căror acțiuni au pierdut aproximativ 60% față de maximele înregistrate în iunie și iulie.

SABIN S. BRANDIBURU
(continuare în pagina 11)